



**Aan** Leden algemeen bestuur VRGZ  
**Datum** 05-10-2023  
**Onderwerp** Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing

Memo

### **Deelname project Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing**

#### **Inleiding**

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) neemt sinds midden 2022 deel aan de voorbereiding van het project Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing, een gezamenlijk project met de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM), Veiligheidsregio Noord-Oost-Gelderland (VNOG) en de provincie Gelderland. De VRGZ is in een latere fase op dit project aangesloten. Inmiddels is vanwege gevoelde urgentie de wens geuit om een herziene en versnelde aanpak van dit project door te voeren. Dit wordt dit jaar aan de algemeen besturen van VNOG, VGGM en VRGZ ter besluitvorming voorgelegd. De versnelling brengt ook kosten met zich mee, waar elke Veiligheidsregio naar rato aan zou moeten bijdragen. De bedoeling is om hiervoor ook cofinanciering te verkrijgen. In de tijd doorkruist het organiseren van cofinanciering het afstemmen met het algemeen bestuur VRGZ over deelname aan het project en de versnelling daarvan. Om deze reden is door de leden van het dagelijks bestuur besproken u middels bijgaande memo alvast te informeren over dit traject.

#### **Proces tot nu toe**

Gezien de toenemende risico's op natuurbrand en de urgentie van een aanpak daarvan, zijn VGGM en VNOG met de Provincie de 'Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing' gestart. Hieronder een korte tijdslijn:

#### 2017:

Op 23 augustus 2017 is er tussen de besturen van de provincie Gelderland en de veiligheidsregio's Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) en Gelderland Midden (VGGM) een intentieverklaring ondertekend om te komen tot een Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing. Deze aanpak heeft als doel de kans op onbeheersbare natuurbranden en de effecten ervan op termijn te verkleinen.

#### 2019:

In 2019 startte formeel de Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing (afgeleid van de landelijke handreiking Gebiedsgerichte Aanpak Natuurbrandbeheersing van Brandweer Nederland). Dat gebeurde op basis van een Plan van Aanpak, vastgesteld door de algemene besturen van VGGM en VNOG. VRGZ nam hier nog niet aan deel.

#### 2022:

Omdat onvoldoende vooruitgang geboekt werd met deze aanpak, heeft de Provinciale Commissie (gedeputeerde, gebiedsburgemeesters en directeurs Veiligheidsregio's) in april 2022 ingestemd met het voorstel om de opzet van het project te wijzigen. Doel daarvan is om sneller meer fysieke resultaten te boeken en meer bestuurlijke regie te organiseren.

Op 20 oktober 2022 is tijdens een bestuurlijk overleg tussen Gedeputeerde Staten (de Commissaris van de Koning en Gedeputeerde Natuur), de betrokken (loco) burgemeesters en de drie directeurs veiligheidsregio's de urgentie voor de herziene Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing uitgesproken. Afsproken is om de herziene aanpak provincie Gelderland breed uit te voeren. Om die reden is de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) gevraagd aan te sluiten bij het project, waar VRGZ positief op heeft gereageerd.

#### 2023:

De projectgroep heeft in het voorjaar van 2023 een voorstel opgesteld en voorgelegd aan de besturen van VGGM en VNOG (definitieve besluitvorming op basis van een nader te schrijven implementatieplan VNOG/VGGM in december). Omdat VRGZ later is aangehaakt dan de andere twee regio's wordt dit momenteel voorbereid met als plan dit in november 2023 aan het DB en in december aan het Algemeen bestuur voor te leggen.

#### **De herziene aanpak**

Belangrijk doel in dit plan ten aanzien van de herziene aanpak is de verbetering en versnelling van de aanpak van de gebiedsgerichte natuurbrandbeheersing. Gezien de klimaatontwikkeling, de toename van het natuurbrandrisico en de mogelijk grote maatschappelijke impact, plus de ervaringen tot nu toe binnen de eerdere gebiedsgerichte aanpak, is de urgentie hoog om maatregelen voor beheersing van natuurbrand te nemen. In het herziene plan van aanpak is gekozen voor twee sporen, waarbij de regio voor spoor één, risicovolle objecten in het natuurgebied, komt te liggen bij de gemeenten en voor spoor twee, natuurbrandpreventieplan natuurgebieden en infratraces, bij de provincie. In de twee-sporenaanpak hebben de veiligheidsregio's een belangrijke advies- en aanjaagfunctie.

De projectfase van deze sporenaanpak omvat twee jaar: 2024 en 2025. Vanwege toegenomen risico's is hiervoor gekozen; wordt niet gekozen voor een versnelde aanpak, dan zal de aanpak zich met de dan beperkte beschikbare capaciteit uitspreiden over tien tot twaalf jaar.

#### **Relevantie regio Gelderland-Zuid:**

De aanpak richt zich in Gelderland-Zuid op de natuurgebieden rondom Wijchen, Nijmegen, Heumen en Berg en Dal. Dit gebied kenmerkt zich, naast zijn ecologische waarde, door een intensief gecombineerd gebruik van de functies recreatie, zorg en wonen & werken. De initiatieven en activiteiten die VRGZ zelf al op het gebied van natuurbrand onderneemt, passen naadloos in deze aanpak. Klimaatverandering en de gevolgen gelden echter niet enkel voor de grootschalige en verbonden natuurgebieden in het oosten van de regio Gelderland-Zuid. Wel kan een brand in dat gebied sneller onbeheersbaar worden, vandaar de focus op die gebieden in deze gebiedsgerichte aanpak. Tegelijkertijd doen we daar preventief en repressief ervaring op die we in kunnen zetten bij alle gemeenten in onze regio. Een natuurbrand kan ook plaatsvinden in stadsparken, rietkragen, agrarische gronden, bermen, etc. in alle gemeenten. Bovendien kunnen cascade-effecten voor de gehele regio spelen, bijvoorbeeld wanneer een grote brand een groot beroep doet op de inzet van mensen en materieel. De VRGZ ziet dan ook met deze aanpak positieve effecten voor alle gemeenten in de regio.

#### **Kosten en cofinanciering**

Voor deze gebiedsgerichte aanpak in de drie veiligheidsregio's is een interregionale projectgroep opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van de provincie Gelderland en de drie veiligheidsregio's. Ook wordt een tijdelijke werkgroep ingericht om het plan van aanpak in 2024 en 2025 uit te voeren. Vooral voor de projectfase en de beheerfase daarna is adviescapaciteit van de brandweer noodzakelijk.

Gezien de kosten die dit met zich meebrengt, zet de projectorganisatie in op cofinanciering: voor de projectfase is deze gericht op de provincie Gelderland. Voor realisatie van maatregelen worden verscheidene ministeries benaderd die een relatie tot natuurbrandbeheersing hebben. Het organiseren van cofinanciering is door de andere twee regio's reeds voorbereid. Voor het benaderen van de provincie Gelderland en het Rijk met een verzoek tot cofinanciering zijn brieven opgesteld.

### **Proces**

Binnen de VRGZ is men bezig met een voorstel voor het algemeen bestuur VRGZ waarin het project wordt uitgelegd en waarin het AB gevraagd wordt in te stemmen met het versnelde plan van aanpak, inclusief de benodigde middelen. Het doel is dit in december aan uw bestuur voor te leggen. De wens om de cofinanciering te organiseren in het najaar van 2023 loopt dus niet synchroon met het opstellen van het bestuursvoorstel in de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. In september heeft het dagelijks bestuur besloten om het organiseren van cofinanciering alvast te ondersteunen, vooruitlopend op de beslissing van het AB. Dit verzoek is ook aan de dagelijkse besturen van VGGM en VNOG gedaan.

Dit houdt in dat vanuit de drie VR's een brief wordt gestuurd naar GS van Gelderland met de vraag om een financiële bijdrage voor de aanpak. Deze brief wordt opgevolgd door een bestuurlijke bespreking met gedeputeerde Peter Drenth (Sterk Bestuur, en Veluwe). Daarnaast wordt een ambtelijke brief, getekend door de directeurs VR, verzonden aan de DG Politie en Veiligheidsregio's, Monique Vogelzang, met afschrift aan de directeur Nationale Crisisbeheersing NCTV en de directeur Veiligheidsregio's, en een DG van het ministerie van LNV.

### **Voorstel AB VRGZ december**

Wanneer na reactie op deze brieven duidelijk is of cofinanciering al dan niet is toegezegd, wordt een inhoudelijk voorstel met bijbehorende financiering opgesteld voor het Dagelijks Bestuur van 30 november, met het verzoek dit voorstel in het Algemeen Bestuur van december 2023 te agenderen voor besluitvorming. Dat gebeurt ook tegelijkertijd in de andere twee veiligheidsregio's. Het dan genomen besluit vormt het go/no-go moment voor het uitvoeren van het project.